

ANNE GRIFFIN

Als alles is gezegd

Vertaling Erica Disco

HarperCollins

Voor dit boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC™ ten behoeve van verantwoord bosbeheer.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © Anne Griffin 2019
Oorspronkelijke titel: *When All Is Said*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2019 HarperCollins Holland
Vertaling: Erica Disco
Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagbeeld: Lee Avison/Trevillion Images
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI books, GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0262 0
ISBN 978 94 027 5777 4 (e-book)
NUR 302
Eerste druk januari 2019

Originele uitgave verschenen bij Sceptre, an imprint of Hodder & Stoughton

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met * zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Hoofdstuk 1

18.25 uur

Zaterdag 7 juni 2014

De bar van het Rainsford House Hotel

Rainsford, Graafschap Meath, Ierland

Ligt het aan mij, of worden de barkrukken hier steeds hoger? Misschien komt het doordat ik krimp. Dat krijg je als man, na vierentachtig jaar. Dat en harige oren.

Hoe laat is het nu in de States, jongen? Eén uur, twee uur 's middags? Jij zult wel achter je laptop geplakt zitten, verwoed tikkend in je kantoor met airco. Of misschien zit je thuis op de veranda, in die leunstoel met die gammele armleuning, je nieuwste artikel te lezen in die krant waarvoor je werkt, hoe heet die ook alweer? Jezus, ik kan er niet opkomen. Maar ik zie je zo voor me, met die bezorgde frons, in opperste concentratie, terwijl Adam en Caitriona heibel maken om je aandacht te trekken.

Het is hier rustig. Geen levende ziel te bekennen. Alleen ik, in mijn uppie, in mezelf pratend en op de bar trommelend in afwachting van die eerste slok. Als ik die tenminste kan bemachtigen. Heb ik je al eens verteld, Kevin, dat mijn vader ontzettend goed met zijn

vingers kon trommelen? Hij trommelde op tafel, op mijn schouder, op alles waar hij maar met zijn wijsvinger bij kon, om een punt te maken en de aandacht te krijgen die hij verdiende. Mijn eigen knokige exemplaar lijkt wat minder getalenteerd. Daar trek ik niemand's aandacht mee. Niet dat er iemand is van wie ik de aandacht kan trekken, behalve dan die ene madam achter de receptie. Zij weet best dat ik hier zit, maar maakt er een sport van om me te negeren. Je zou hier nog omkomen van de dorst.

Natuurlijk hebben ze het ook stervensdruk met de voorbereidingen voor de County Sports Awards. Wel een stunt dat Rainsford de organisatie van die fuif heeft weten te ontfoetselen aan Duncashel, met zijn twee hotels. Dat is te danken aan Emily, de manager, of eigenlijk moet ik zeggen de eigenaresse; een vrouw die precies weet hoe ze mensen kan overtuigen van de geneugten van deze plek. Niet dat ik die zelf door de jaren heen nou zo vaak heb ervaren.

Maar toch zit ik hier. Daar heb ik mijn redenen voor, jongen. Ik heb zo mijn redenen.

Je zou die enorme spiegel eens moeten zien die hier voor me hangt. Wat een joekel. Net zo breed als de bar, boven de rij met flessen sterkedrank. Geen idee of die uit het oorspronkelijke huis afkomstig is. Tien mannen, die waren er zeker wel nodig om dat ding op te hangen. Hij laat de banken en stoelen achter me zien, allemaal gretig wachtend op de billen die zich op dit moment in hun chique outfits wurmen. En daar zit ik, in de hoek, die idioot die weer eens per se met zijn kop in beeld moet. En wat een kop. Tegenwoordig kijk ik niet meer zo vaak in de spiegel. Toen je moeder nog leefde, deed ik nog wel een beetje mijn best, maar wat heeft dat nu nog voor zin? Ik vind het moeilijk om naar mezelf te kijken. Het is niet om aan te zien. Dat scherpe randje, je weet wel wat ik bedoel;

daar ben jij door de jaren heen vaak genoeg de dupe van geworden.

Maar toch. Schoon wit overhemd, gesteven kraag, marineblauwe stropdas, geen jusvlek te bekennen. Een trui, die groene die je moeder voor me heeft gekocht, de laatste kerst voordat ze stierf. Strak in het pak en met mijn schoenen glanzend gepoetst. Poetsen mensen hun schoenen nog wel, of ben ik de enige die die kunst nog beoefent? Sadie zou trots op me zijn. Een man die goed is terechtgekomen. Vierentachtig, en ik heb nog steeds een kop vol haar en een kin vol stoppels. Ruw voelen ze wel aan, trouwens – heel ruw. Ik weet niet waarom ik elke ochtend de moeite neem om me te scheeren, als het tegen de lunch alweer aanvoelt als een staalborstel.

Ik weet dat ik vroeger al niet wat je noemt knap was, maar alles wat nog wel meeviel, lijkt 'm allang gesmeerd te zijn. Mijn huid ziet eruit alsof die meedoet aan een of andere race naar het zuiden. Maar weet je wat? Ik heb mijn stem nog.

'Maurice,' zei je grootmoeder altijd, 'met die stem van jou kun je een ijsberg laten smelten.' Tot op de dag van vandaag is mijn stem als een cello – diep en soepel. Hij houdt mensen bij de les. Eén keer roepen naar die madam die doet alsof ze het druk heeft achter de receptie, en ze zou hierheen snellen om mijn glas te vullen. Maar laat ik het maar niet moeilijker maken dan nodig is. Ik heb straks nog een klus te klaren, en het wordt een lange avond.

Daar heb je die geur weer. Was je hier maar, dan kon je het ruiken: meubelpoets van Mr Sheen. Weet je nog? Elke zaterdag rook ons huis daarnaar. De dag dat je moeder altijd stof afnam. De weeiige geur drong mijn neus al binnen zodra ik door de achterdeur kwam. De rest van de avond nieste ik me dan een ongeluk. Nee, dan de vrijdagen. Op vrijdag werden de vloeren geboend. Die geur van boenwas, zelfgemaakte friet en gerookte kabeljauw,

die mijn hart verwarmde en me aan het glimlachen maakte. Noeste arbeid en eten – een gouden combinatie. Je hoort ook niet vaak meer dat mensen de vloer boenen. Hoe zou dat toch komen, vraag ik me af.

Eindelijk komt er iemand door de deur achter de bar om me uit mijn dorstige lijden te verlossen. ‘Daar ben je dan,’ zeg ik tegen Emily, een en al schoonheid en efficiëntie. ‘Kom je me behoeden voor de vernedering dat ik mijn eigen drankje moet inschenken? Ik stond al op het punt om Miss Behulpzaam daar om hulp te vragen.’

‘Dan ben ik net op tijd, Mr Hannigan.’ Met een vaag glimlachje legt ze een stapel papieren op de bar en controleert haar telefoon die erbovenop ligt. ‘We willen natuurlijk niet dat u het personeel van streek maakt met uw charmes.’ Haar hoofd komt omhoog om mij aan te kijken, en haar ogen sprankelen even voordat ze ze weer op het scherm kijkt.

‘Mooi is dat. Wil je als man in alle rust een drankje drinken, krijg je dit.’

‘Svetlana komt er zo aan. We waren even in bespreking over vanavond.’

‘Zozo, je lijkt wel een echte zakenvrouw.’

‘Wat bent u vrolijk, vandaag.’ Ze komt voor me staan en schenkt me nu haar volle aandacht. ‘Ik wist niet dat u zou komen. Waaraan hebben we dit genoeg te danken?’

‘Ik bel niet altijd van tevoren.’

‘Nee, maar misschien kunt u dat beter wel doen. Dan kan ik het personeel alvast waarschuwen.’

Daar heb je hem – die glimlach, die opkrult als een heerlijke dot slagroom op een punt warme appeltaart. En die ogen, twinklend van nieuwsgierigheid.

‘Een Bushmills?’ Ze reikt al naar een whiskeyglas.

‘Doe maar een flesje *stout*, om te beginnen. Niet gekoeld, graag.’

‘Om te beginnen?’

Zonder acht te slaan op haar ongeruste toon vraag ik: ‘Drink je er straks eentje met me mee?’

Ze blijft stilstaan en kijkt me doordringend aan. ‘Gaat het wel goed?’

‘Een drankje, Emily, meer niet.’

‘Wist u al dat ik de County Awards heb binnengehaald?’ vraagt ze met één hand in haar zij. ‘Om nog maar te zwijgen van de mysterieuze vip die hier een kamer heeft geboekt. Alles moet perfect verlopen. Ik heb te hard gewerkt om dit –’

‘Emily, Emily. Er komen vanavond geen verrassingen. Ik wil gewoon iets met je drinken. Geen bekentenissen deze keer, dat beloof ik.’ Ik laat mijn hand over de bar glijden, in een poging haar gerust te stellen. Dat wantrouwen kan ik haar niet kwalijk nemen, gezien het verleden. De glimlach sterft erdoor weg op haar gezicht. Ik heb jou en je moeder nooit uitgelegd hoe het precies zat met de familie Dollard, hè? Maar dat is deels ook het punt van deze avond.

‘Ik denk niet dat ik daar tijd voor heb.’ Ze staat nu voor me en kijkt me nog steeds achterdochtig aan. ‘Maar ik zal mijn best doen om nog even naar u toe te komen.’ Ze bukt zich een beetje om met een vakkundig gebaar een fles van het goede spul van de royaal gevulde lage plank te pakken.

Het is onmogelijk om niet vol bewondering naar de netjes gerangschikte flessen te kijken, met de etiketten allemaal trots naar voren gericht. Het werk van Emily. Ze houdt de boel hier netjes op orde.

De deur gaat open, en er komt een jong ding bij haar staan.

‘Fijn dat je er bent,’ zegt Emily tegen haar. ‘Ik laat het verder aan jou over. Hier, geef dit maar aan Mr Hannigan, voordat hij flauwvalt. En u...’ Met een van haar prachtige lange nagels wijst ze naar mij. ‘...aardig zijn. Svetlana is hier nieuw.’ Met die waarschuwing pakt ze haar stapel papieren weer op en gaat ervandoor.

Svetlana pakt het flesje, vindt de opener onder de bar, met een beetje hulp van mijn wijzende vinger, zet me het drankje en een glas voor en haast zich naar de uiterste hoek van de bar.

Ik schenk wat in, tot de schuimkraag de bovenkant van het schuin gehouden glas raakt, en laat het dan rusten. Terwijl ik om me heen kijk, denk ik na over de afgelopen dag, dit jaar, de afgelopen twee jaar eigenlijk, zonder je moeder. Ik ben moe en, als ik heel eerlijk ben, ook bang. Mijn hand glijdt weer over de stoppels op mijn kin als ik naar het schuim in mijn glas tuur. Dan kuch en brom ik mijn zorgen van me af. Nu kan ik niet meer terug, jongen. Niet meer terug.

Links van me, door de hoge ramen die tot aan de vloer reiken, zie ik auto’s langsrijden. Ik herken er een of twee: die Audi A8, dat moet Brennan uit Duncashel zijn, de eigenaar van de cementfabriek. Die Skoda Octavia met links een ontbrekende wielop, die is van Mick Moran. Daar staat de ouwe rammelkast van Lavin, recht voor zijn tabakszaak geparkeerd. Een stokoude rode Ford Fiesta. Ik had er altijd veel plezier in om daar te parkeren, als ik het plekje leeg aantrof.

‘Daar mag je niet parkeren, Hannigan,’ riep hij dan bij terugkeer van waar hij ook geweest was, hangend uit het raampje aan de bestuurderskant. ‘Je verwacht toch niet dat ik met de bestellingen het hele dorp door ga sjouwen?’ Zijn hoofd met die wilde bos haar erop schudde verwoed, zijn auto stond dubbel geparkeerd en hield het

verkeer in het hele dorp op. ‘Heb je dat bordje niet gezien? Niet parkeren, dag en nacht.’

Al die tijd stond ik tegen zijn muur geleund, de krant te lezen. ‘Rustig maar, Lavin.’ Ik ritselde nog eens extra met de krant. ‘Het was een spoedgeval.’

‘Vind je het nu ook al een spoedgeval om de ochtendkrant te halen?’

‘Ik kan mijn inkopen ook ergens anders doen.’

‘Ach natuurlijk, Hannigan. Natuurlijk.’

‘Bij de tabakszaak in Duncashel hebben ze nu een koffieauto-maat, heb ik gehoord.’

‘Ga daar dan naartoe, dan kun je meteen die klotejeep verzetten.’

‘Ik hou niet zo van koffie.’ Met die woorden haalde ik het portier van het slot, stapte in en zette de auto in zijn achteruit.

Het zijn de kleine dingen die het doen, jongen. De kleine dingen.

Zo te zien zijn de winkels aan het sluiten. Handen gebaren, auto’s toeteren. De raampjes aan de bestuurderskant zijn omlaag en er steken ellebogen uit van mensen die nog een laatste praatje maken voordat ze met een volle kofferbak huiswaarts keren voor een avondje voor de televisie. Een deel van hen gaat straks misschien nog op pad, natuurlijk, omgekleed in glitterdingen. Popelend om de nieuwe outfits en kapsels te showen.

Ik til mijn glas op en schenk weer verder tot het vol is, klaar voor de laatste keer rusten. Mijn vingers, vol diepe groeven, tikken tegen de zijkant om het proces te bespoedigen. Ik werp nog een laatste blik in de spiegel, hef mijn glas naar mijn spiegelbeeld en neem de eerste welkome slok.

Tegen een glas romige stout kan niets op. Je krijgt er een oppepper van en op weg naar beneden masseert het ook nog eens je stem-

banden. Dat is ook al zoiets met mijn stem: ik lijk er jonger door. Echt waar, aan de telefoon heeft niemand door dat ik honderd diepe rimpels heb, of een kunstgebit met een eigen willetje. Dan lijk ik heel wat, gedistingeerd en knap. Een man om rekening mee te houden. Dat laatste klopt wel. Ik weet niet van wie ik het heb – ik ben als enige in de familie gezegend met die gave. Zo lokte ik ze naar me toe, die makelaars van buiten de stad. Niet dat daar veel overredingskracht voor nodig was, aangezien onze boerderij aan de goede kant van de grens tussen de graafschappen Meath en Dublin ligt en iedereen in de wijde omtrek er jaloers op is.

Maar die jongens met hun zwierige dassen en glanzende schoenen hingen aan mijn lippen toen ik vertelde hoever de grond zich uitstreckte. Ze bleven maar knikken, zoals die hondjes die je wel eens op een hoedenplank ziet zitten. Wees gerust, ik heb ze laten zweten. Niemand komt aan mijn geld zonder er elke cent van verdiend te hebben. We hebben mijn hele stuk grond afgestruind, tot ze de kleur van hun eigen schoenen niet meer konden zien. Ze verdrongen elkaar zowat om de zaak in handen te krijgen. Ze lieten er geen gras over groeien, zou mijn vader gezegd hebben. Uiteindelijk heb ik er eentje uitgekozen die mijn bescheiden imperium aan de hoogste bieder mocht verkopen, Anthony Farrell. Om hem kon ik niet heen. Niet vanwege zijn gesnater, want daarin deden ze geen van allen voor elkaar onder, en ook niet door zijn sluwe grijns. Het kwam gewoon omdat hij net zo heet als je oom Tony. Zeventig jaar na zijn dood, en ik ben nog steeds idolaat van die man. De jonge Anthony bewees dat ik een goede keuze gemaakt heb, want hij rustte niet voordat hij het huis en de zaak voor een flinke som geld had verkocht. Gisteravond heb ik voor het laatst de deur van het huis achter me dichtgetrokken.

Het afgelopen jaar ben ik in alle kamers aan het inpakken geweest. Elke dag een beetje. Ik heb op elke doos een naam gezet, zodat je weet wat erin zit: Maurice, Sadie, Kevin, Noreen, Molly – die van haar was het kleinst. Al dat inpakken en sjouwen heeft me wel bijna de das omgedaan, trouwens. Zonder die jonge kerels die Anthony heeft gestuurd, had ik het nooit gered. Ik kan er even niet opkomen hoe ze ook alweer heten, Derek of Des, of... Ach, wat doet het er ook toe? Het grootste gedeelte van de tijd deed ik alsof ik ze hielp, als een soort opzichter. Ze verstonden hun vak prima, dat verwacht je tegenwoordig niet meer zo van die jongelui.

Het hoognodige heb ik achtergehouden, tot Anthony vanochtend de laatste doos in zijn auto laadde. Het voelde vreemd, Kevin, om alles los te laten. Het raakte me hoe klein dat laatste doosje was, op zijn passagiersstoel. Niet dat er iets dierbaars in zat; alleen de waterkoker, de radio, de paar kleren die ik heb, mijn scheerspullen, je kent het wel. Wat weg mocht, heb ik laten afvoeren in een vuilcontainer. De *Meath Chronicles* gingen als laatste de deur uit. Zonder de *Meath Chronicle* had ik ook geen economisch nieuws uit de omgeving, of de sportuitslagen van de Gaelic Athletic Association, ook al keek ik op zondag ook naar sport. Vooral de wedstrijden in de buurt of binnen het graafschap vond ik interessant. Er moet wel voor zes maanden aan kranten op een stapel naast me op de bank hebben gelegen. Tegen het einde was het één grote puinhoop. Natuurlijk was ik daar nooit mee weggekomen toen Sadie er nog was. Maar als ik ze precies goed legde, dan kon ik mijn avondeten erop zetten, precies op de juiste hoogte, zie je. Al moest ik dan geen onverhoedse bewegingen maken. Niet dat ik daar bang voor was, want tegenwoordig ben ik niet meer zo lenig als ik van de bank af moet komen.

Anthony gaat de dozen opslaan in een ruimte vlak bij zijn kantoor. Ons hele leven, nu in Dublin – moeilijk te geloven. De belangrijkste dingen heb ik bij me. In de binnenzak van mijn jasje zitten mijn portemonnee, een pen en papier om aantekeningen te kunnen maken omdat ik steeds vergeetachtiger word. In de buitenzakken zitten de sleutel van de hotelkamer, zwaar en stevig, de bruin met zwarte pijp van mijn vader, waar ik nooit uit heb gerookt, maar die glanzend en glad is omdat ik er zo vaak met mijn duim over wrijf, een paar foto's, een handvol recepten, mijn bril, het buideltje waar je moeder haar haarspelden in bewaarde, mijn telefoon en een paar elastiekjes, paperclips en veiligheidsspelden – je weet tenslotte maar nooit wanneer je die nodig hebt. En natuurlijk jouw whiskey, uit het zicht, verpakt in het tasje van Dunnes Stores aan mijn voeten.

Je zult je wel afvragen wat er is gebeurd met Gearstick, de hond. Die heeft Bess, de werkster, meegenomen. Dat vinden Adam en Caitriona misschien niet zo leuk om te horen. Ik weet dat ze graag met hem speelden tijdens de tripjes naar huis. Zij met hun hondensriem, terwijl hij nog nooit zo'n ding had gezien. Maar hij onderging het allemaal waardig en liet zich rustig door hen meevoeren, die ene week dat jullie er dan waren. Een grotere goedgezak is er niet.

Weet je nog wat je moeder zei toen ik hem in huis haalde? Of nee, jij was natuurlijk al lang het huis uit. 'Je kunt dat arme beest geen Gearstick noemen,' aldus je moeder, ook al had hij de hele rit naar huis op de versnellingspook zitten kauwen. En ik zei: 'Natuurlijk wel, wat kan hem dat nou schelen?'

Dat was de eerste en enige keer dat hij in huis is geweest. De afgelopen maanden liet ik vaak de achterdeur openstaan om hem naar binnen te lokken. Dan stapte hij met tegenzin de drempel

over, de bijkеuken in, en stak hij zijn kop door de deuropening van de keuken, maar alleen om mij te laten weten dat hij er was. Hijgend en gespannen afwachtend om samen op pad te gaan. Hoe ik hem ook probeerde te paaien met een plakje ham van Carroll's of met het vet van een reepje ontbijtspek, verder dan de deuropening kwam hij niet. Ik had gehoopt dat hij bij me zou komen zitten als ik televisiekeek, of onder de tafel zou gaan liggen als ik zat te eten. Maar hij was niet te vermurwen. Vroeger gaf ik hem er dan ook wel eens van langs met de stok, dus hij wilde het risico niet nemen. Na een tijdje ging hij gewoon op de modderige mat liggen en doezelde hij weg, met op de achtergrond de gedempte geluiden van mijn leven.

De dag dat Bess hem kwam ophalen, had ze haar hele gezin bij zich: haar man en drie kinderen. Ze stonden allemaal naar elkaar te glimlachen, ik gaf daar mijn beste imitatie van weg, en we knikten en deden alsof we elkaar begrepen. Ze komen van de Filipijnen – denk ik tenminste. In ieder geval ergens uit het buitenland. De kinderen gingen een tijdje met Gearstick in de tuin spelen. Daar ging hij gewillig in mee; hij sprong en rende net zo vrolijk als zij.

‘Wat hij eet?’ vroeg Bess.

‘Wat je maar over hebt.’

‘Over?’

‘Van het avondeten.’

‘U geeft hem avondeten?’

‘Wat er over is, je weet wel. Al is het maar een beetje brood, in melk geweekt.’

Ze keek me aan, met gefronst voorhoofd alsof ik net een scheet had gelaten. Ik voelde de goede wil uit me wegsijpelen.

‘Alles is goed. Geef hem maar wat je wil.’ Het was mooi geweest.

Ik aaide Gearstick over zijn oren en zag hem nog één keer zijn kop schuin houden en zijn ogen dichtdoen. 'Brave hond. Ga nou maar.' Ik duwde hem naar haar toe, maar hij gaf geen krimp. Ik gaf nog een klopje op zijn zijdezachte kop en legde mijn hand onder zijn kin tot hij naar me opkeek, hijgend en gretig, met zijn tong uit de zijkant van zijn bek. Alles flitste op dat moment aan me voorbij: jij, Adam, Caitríona, Sadie. Flarden van de momenten die jullie met hem hebben doorgebracht. En ik zag mezelf – met hem op mijn hielen, door de jaren heen, op pad door mijn weilanden. Bijna zei ik nee. Bijna zei ik tegen Bess dat ze weer in de auto moest stappen en ons met rust moest laten. Met mijn blik smeekte ik Gearstick om het niet nog moeilijker te maken, maar elke keer dat ik afstand probeerde te nemen, volgde hij me. Wat had ik anders verwacht van die trouwe ziel? Dat hij me domweg in de steek zou laten, net als ik bij hem wilde doen? Het verraad bezorgde me een brok in de keel, die zich niet liet wegslikken of wegbrommen. Uiteindelijk kon ik alleen maar naar binnen gaan en de deur achter me dichtdoen. Ik ging er met mijn rug tegenaan geleund staan in de wetenschap dat Gearstick aan de andere kant stond, opkeek en wachtte tot de deurknop zou worden omgedraaid. Ik dwong mezelf verder te lopen naar de keuken, vechtend tegen de verleiding om uit het raam te kijken toen ik de commotie hoorde waarmee ze hem in hun hatchback probeerden te krijgen. In plaats daarvan liep ik verder, in mezelf mompelend, me afsluitend voor het zoveelste afscheid, het zoveelste verlies in dat tot op de draad versleten leven van me.

Ik heb nooit gevraagd waar ze wonen. In de stad, meer weet ik niet. Misschien hebben ze een tuin met een stenen schutting eromheen of, erger nog, wonen ze in een appartement. Zou Bess wel

weten wat ze zich op haar hals haalt, met zo'n werkhond? Het was zij, of het asiel. Misschien was dat wel beter geweest. Ik weet dat ik hem ook aan een van de jongens uit de buurt had kunnen geven. Die waren dolblij geweest met zo'n brave hond, maar ja, dan hadden ze meteen geweten dat er iets aan de hand was. Toen Bess eindelijk wegreed, zat ik in de woonkamer, luisterde met mijn ogen dicht naar het wegstervende geluid van de motor en stelde me voor hoe verwarrend dit voor Gearstick moest zijn. Ik streek met mijn hand over mijn gezicht en deed mijn mond wijd open om me tegen het brandende gevoel in mijn ogen te verzetten.

Natuurlijk hoor jij dit allemaal voor het eerst: over de verkoop van het huis, de grond, alles. Dat komt omdat... Nou ja... Ik kon gewoon niet het risico nemen dat jij me zou tegenhouden. Dat kon ik niet laten gebeuren, jongen.

Svetlana is de bar aan het inspecteren. Ze bekijkt de flessen een voor een, controleert de koelkasten, haar vinger strijkt over etiketten als haar hand alle merken nagaat. Haar hoofd knikt en haar lippen bewegen terwijl ze stilletjes leest en alles in haar geheugen prent. Zo nu en dan kruisen onze blikken elkaar als ze het vertrek in kijkt. Ze glimlacht stijfjes en ik hef mijn glas naar haar. Daar glipt ze achter de bar vandaan, met een doekje om alle tafels opnieuw af te nemen. Ruikt ze de Mr Sheen dan niet? In de spiegel zie ik haar handen cirkelvormige bewegingen maken en oppoetsen wat al opgepoetst is. Ze schuift de krukken een paar centimeter opzij en dan weer terug. Wat een bezige bij.

Nadat Anthony vanmorgen was vertrokken, ging ik naar het kantoor van Robert Timoney. Ik heb altijd al gezegd dat hij een notaris is op wie je kunt bouwen. Geen type dat in de kroeg zit te roddelen. Sprekend zijn vader. Robert senior wist heel goed dat je

je niet met andermans zaken moet bemoeien. Niet dat ik hem alles heb toevertrouwd. Anthony heeft een notaris in Dublin voor me gezocht zodat ik deze keer niet naar Robert zou hoeven. Ik wilde niet dat hij argwaan zou krijgen over de verkoop van het huis en jou zou bellen. Tot nu toe heb ik hem alleen gevraagd een hotelkamer voor me te boeken.

‘Is hij er?’ vroeg ik aan zijn receptioniste toen ik vandaag zijn kantoor binnen kwam. Zij is er een van de familie Heaney. Je kent haar wel, vroeger trok je met haar broer, Donal, op.

‘Hij komt zo terug. Gaat u daar maar zitten.’

Ik keek naar de rij van vier gemakkelijke stoelen, recht voor het raam, met uitzicht op de hoofdstraat. ‘Zodat iedereen kan zien dat ik hier zit? Ik wacht wel in zijn kantoor.’ Zonder op antwoord te wachten, liep ik de trap al op.

‘Dat is privé, Mr Hannigan!’ riep ze, en ze kwam me achterna.

Het was een smalle trap, zonder ruimte om in te halen, dus liep ik rustig door.

‘Hij zit op slot,’ zei ze eenmaal boven, met een triomfantelijk gezicht.

‘Geen probleem.’ Mijn hand ging naar de bovenkant van het deurkozijn en vond de sleutel, die ik haar liet zien. ‘Ook weer opgelost.’ Haar verontwaardigde uitdrukking verdween toen ik met mijn breedste glimlach de deur voor haar neus dichtdeed.

‘Dat is inbraak, weet u. Ik ga de politie bellen,’ riep ze door de deur.

‘Super,’ reageerde ik vanuit Roberts stoel, ‘ik heb toch nog een appeltje te schillen met agent Higgins. Dat bespaart me weer een ritje.’

Toen ze niets meer zei, leunde ik met mijn hoofd achterover en

zakte weg in een welkom dutje, terwijl ik haar de trap af hoorde benen.

‘Fijn om te zien dat je je hier zo thuisvoelt, Maurice,’ zei Robert toen hij nog geen vijf minuten later binnenkwam en me grijnzend een hand gaf. ‘Al zal ik nu wel de rest van de dag bezig zijn om Linda weer rustig te krijgen.’ Ik durf te wedden dat de jonge Linda nu thuis aan het avondeten precies hetzelfde verhaal zit te vertellen aan haar vader. En dat hij ervan geniet hoe ze me afkraakt.

‘Robert, fijn je te zien.’ Ik stond op en maakte aanstalten om naar de veel minder comfortabele stoel aan de andere kant van het bureau te lopen.

‘Nee, ga toch zitten,’ zei hij, terwijl hij op het goedkopere model plaatsnam. ‘Een man van je woord, hè? Geen dag te laat. Hier heb ik de sleutel.’ Hij legde zijn aktetas op tafel, maakte die open en haalde er een lekker ouderwetse zware sleutel uit, die ik in mijn zak stopte.

‘Weten ze dat ik degene ben die de kamer wil?’

‘Een vip, heb ik gezegd. “Hij neemt met niets minder genoeg dan met de bruidssuite.”’ Hij lachte. ‘Emily heeft me aan een kruisverhoor onderworpen.’

‘Goed, heel goed. Moet je horen, Robert,’ zei ik, iets aarzelender dan gewoonlijk. ‘Ik, eh... Ik ga naar een verzorgingstehuis aan Kilboy Way. Ik heb het huis en de grond verkocht om de kosten te dekken. Kevin heeft me geholpen. Hij heeft een koper gevonden, in de States.’

Vergeef me, jongen, dat ik jou heb meegesleept in mijn bedrog.

‘Wat?’ vroeg hij, waarbij zijn stem naar een toonhoogte schoot die volgens mij alleen honden kunnen horen. ‘Wanneer is dat allemaal gebeurd?’

‘Kevin heeft het met me besproken toen hij laatst op bezoek kwam. Ik zocht er niet al te veel achter, dacht eerlijk gezegd dat hij het misschien weer zou vergeten, maar een halfjaar geleden belde hij me opeens om te zeggen dat hij een koper had gevonden. De een of andere Yank die heimwee heeft naar het oude land. En hier ben ik dan, met een vette bankrekening en mijn spullen gepakt. Het verbaast me dat hij je niet gebeld heeft. Hij had gezegd dat hij dat nog zou doen, maar hij komt bij de krant om in het werk, iets over Obamacare. Je zult nog wel van hem horen.’

‘Zozo,’ zei Robert, een beetje beledigd omdat we geen beroep op hem hadden gedaan. ‘Ach, het zijn mijn zaken niet, als alles tenminste legaal is verlopen en je niet wordt opgelicht.’

‘Nee. Het is al helemaal rond.’

‘Ik vind je helemaal geen type voor een verzorgingstehuis, Maurice.’ Zo makkelijk liet hij me er dus niet mee weggkomen.

‘Dat ben ik ook niet. Alleen kon ik dat gezeur van Kevin niet meer aanhoren. Een makkelijk leven, dat is alles wat ik nog wil. Het is al moeilijk genoeg nu Sadie er niet meer is.’ Op iemands gemoed werken, jongen, succes gegarandeerd.

‘Natuurlijk, natuurlijk. Het valt vast niet mee, Maurice. Hoelang is ze nu al... niet meer bij je?’

‘Op de kop af twee jaar.’

‘Is dat zo?’ Hij leek oprecht bezorgd. ‘Het lijkt nog helemaal niet zo lang geleden.’

‘Voor mij voelt het als een eeuwigheid.’

Zijn ogen lieten de mijne los toen hij zijn laptop aanzette. ‘Zelf lijkt een verzorgingstehuis me juist heerlijk,’ zei hij. ‘“Reserveer maar een plaatsje voor me,” heb ik wel eens tegen Yvonne gezegd. Ik kan niet wachten om in de watten te worden gelegd.’